

Kulturarv og identitet

«Kultur er kjernen til livet. Kultur er det som samler folket, som skaper begeistring, setter i gang følelser, skaper vennskap, og utvikler hele mennesker.»

Sitatet er hentet fra Kulturplan for Larvik kommune 2018 – 2028. I planen hevdes det videre at menneskene er den viktigste infrastruktur i steds- og byutvikling. Sosiale møteplasser som tilrettelegger for attraktive, levende byer og tettsteder hvor mennesker møtes vil bidra til å fremme et innovativt og inkluderende samfunn. Stedsutvikling handler i stor grad om å skape grunnlag for identitet og tilhørighet blant borgerne i lokalsamfunnet.

Vestfold fylkeskommune betegner kulturminner som «et kikkhull til fortiden og inspirasjon for fremtiden». Kulturarven består av to hovedfaktorer, med bygninger, steder, landskap og gjenstander som eksempler på *materiell kulturarv*, og språk, kunnskap og ferdigheter, kunst, tradisjoner og skikker som eksempler på *immateriell kulturarv*. Plan og bygningsloven betraktes som et viktig verktøy for å sikre kulturminner som kan ha betydning for identitet og tilhørighet for nåværende og kommende generasjoner. Sammen med offentlige myndigheter har frivillige organisasjoner en sentral rolle i å formidle og forvalte kulturarven slik at den ivaretas og utvikles på best mulig måte for samfunnet.

Kulturarv kan sies å være hele den historiske plattformen samfunnet står på. Begrepet er en samlebetegnelse for materiell og immateriell kultur. Eksempler på kulturarv kan være nye og gamle kulturminner, mat, musikk, kunst, litteratur, dans og håndverk.

Kulturminner er alle spor etter menneskers liv og virke i vårt fysiske miljø. Kulturminner betegnes også som «et kikkhull til fortiden og inspirasjon for fremtiden». **Kulturmiljø** er et område der kulturminner inngår som del av en større sammenheng, mens **kulturlandskap** er landskap som er påvirket av mennesker. Disse elementene kan vi bruke og verne. **Identitet** kan forstås som personlighet – den man er, selvbilde eller selvopfatning. Sosial identitet knyttes til geografiske, sosiale og kulturelle fellesskap.

Kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap gir særpreg til by og bygd. Dette bidrar til å skape kollektiv stolthet og identitet i lokalsamfunnet, og er viktige ressurser i stedsutviklingen. Plan og bygningsloven er et sentralt verktøy for å sikre kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap for nåværende og kommende generasjoner.

Sammen med offentlige myndigheter og institusjoner som museer og arkiver har frivillige organisasjoner en viktig rolle i arbeidet med å bevare og utvikle kulturarven på best mulig måte. Barnehager, skoler, kulturskoler, museer, bibliotek og bygdetun/historielag er sentrale arenaer for formidling av kulturarven.

8.1 Kulturarv og identitet i Larvik

Status

- Larvik har en rik kulturarv som skal bevares, forvaltes, utvikles og formidles
- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) omfatter en oversikt over viktige kulturmiljøer i Vestfold. Mange av disse ligger i Larvik
- Riksantikvarens NB-register viser kulturmiljøer i Larvik som har nasjonal interesse
- Vestfold fylkeskommune har forvaltningsansvar for alle kulturminner som er fredet
- Vestfoldmuseene - Larvik Museum samarbeider med Larvik kommune om vern og utvikling av de fredete bygningene Herregården og Larvik sjøfartsmuseum

- Forvaltning, forskning og formidling knyttet til etter-reformatoriske løse kulturminner og kulturhistorie er delegert til Vestfoldmuseene – Larvik Museum
- Det er utarbeidet verneplaner for noen kystkulturområder i Larvik
- Larvik kommune gjennomførte en kulturminneanalyse i 2004. Den omfatter kun Larvik by

Utfordringer

- Utbygging som truer eksisterende kulturlandskap, kulturmiljøer og kulturminner
- Det finnes ikke oppdaterte analyser, vurderinger og prioriteringer for kulturlandskap, kulturmiljø og kulturminner i Larvik
- Larvik mangler forankring og en overordnet, helhetlig plan for forvaltning, utvikling og formidling av kulturminner og kulturmiljøer med fokus på langsiktig satsning
- Larvik kommune har ikke tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til å koordinere utvikling av kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap og ta ut potensialet i dette

Muligheter

- Utarbeide plan for kulturminner og kulturmiljøer på grunnlag av registrering, vurdering og prioritering i arbeidet med å sikre kulturarven for hele kommunen
- Digitalisere og kartfeste kulturlandskap, kulturmiljø og kulturminner
- Utarbeide verneplaner for kystkultursteder som ikke allerede er omfattet av dette
- Videreføre og videreutvikle samarbeid med historielag og andre frivillige organisasjoner
- Sikre spennet i historiske perioder, residensbyen, geologiske
- Fremheve residensbyen som historisk område
- Benytte kulturarven som kilde til å fremme kollektiv stolthet og identitet

Relevante bærekraftsmål:

Kilder:

[Kulturmiljøer i byer og tettsteder i Vestfold - RPBA](#)

[Kulturplan for Larvik kommune 2018-2028](#)

[Planprogram for kommuneplanens arealdel 2020-2032](#)

[Planprogram for kommunedelplan for Larvik by 2020-2032](#)

[Planprogram for kommunedelplan for Stavern by 2020-2032](#)

[Riksantikvarens NB-register](#)

[Riksantikvaren - ordforklaringer](#)

[Vestfold fylkeskommune - Kulturarv](#)

[Å lage kulturminner - hvordan kulturarv forstås, formes og forvaltes](#)